

Sosyalist Ozanlar Birliđi



<http://www.dursunogluai.com/>

Süleyman Zaman (İstanbul)

Halkın ozanı; isminde de belli olduğu gibi, halkının duyuncunu, yaşama karşı direncini, toplumsal mücadelesini, yaşamın çetrefilliğini, yaşam karşında uğradığı çaresizliğini, acısını, kederini, sevincini, ağıtlarını, sevdasını... Vs. halk gibi düşünene ve halk gibi algılayan ve de halkın anlayacağı bir dille halka sunan bir halk öncüsüdür.

O halde Halk Nedir: bunu yanıtı verilmeden yukarıda ki tanımını anlamak olası değildir.

Halk; bir anlamıyla, bir ülkenin toplam nüfusunu oluşturan insanlar

topluluğudur. Ama bu eksik bir tanımdır. Çünkü burada sınıfsal bir tanım bulunmamaktadır. Çünkü bir toplumsal yapıda bütün insanlar aynı konumda, aynı düzeyde ve aynı sınıfsal yapıda bulunmamakta; üretim ve tüketim aşamasında eşit koşullarda olmamaktadır. Burada Marksist tanım halk kavramını çok



daha geniş bir çerçeveye oturtur. Buna göre Halk, belirli bir dönemde, bir ülkenin gelişmesine, ilerlemesine, büyümesine, evrilmesine... vs. işlevsellik kazandıran büyük insan topluluklarına denir. Halk gerektiğinde devrimci ve değişimcidir. Öyle bir süreç yaşanır ki gerici ve tutucudur. Ama ne olursa olsun; birbirine görece olarak daha yakın olan ve farklı sınıfsal konumda bulunan insan topluluklarının ortak değerlerde bir araya gelmesiyle halk oluşur. Burada temel kıstas, halkın sisteme egemen olmayanlardan oluşmasıdır.

Bir yanıyla Halk, yönetenlerin ve egemenlerin dışında kalan büyük topluluktur. Halk; işçiler, emekçiler, üreticiler, çiftçiler, meslek sahipleri, öğrenciler, emekliler, çalışamayacak konumda bulunan çocuklar ve hastalar....v.s.'den oluşur.

Egemenler ise, tüm bu kesimleri sömüren, kaynak aktarımında bu kesime düşen kaynakları kendisine katan; bu nedenle de halkın yoksullaşmasını, açlık ve yoksulluk içinde kalmasını, yoksunlaşmasını, büyük sorunlarla baş başa kalmasını, işsiz olmasını, sefalet çekmesini...v.s. sağlayan kesim sisteme egemen olan sermayedar ile onların yararına yönetimde bulunan kesimlerdir.

Bir yandan, büyük kazançlar elde eden, büyük varlıklar içinde yaşayan, lüks tüketim içinde bulunan, savurganlığı, tutumsuzluğu, bol bol harcamayı ilke edinen.. sistemin egemenleri; diğer yandan her türlü olumsuzluğu yaşayan büyük halk çoğunluğu..

Bir ozanın bu gerçekliği çözümledikten sonra, tarafını belirlemesi ve hangi kesimin sözcüsü olması gerektiğini kararlaştırması gerekmektedir. Bunu daha iyi anlayabilmemiz için "ozan" sözcüğünün tanımını yapmamız gerekmektedir.

Ozan, kendini aşan, bütünselliği özünde kavrayan, tekilden bütünselliğe, bütünsellikten tekile ulaşabilen filozofik bir düşün yapısı gösteren ve toplumun değer yargılarını kendinde toplayan, mevcut değer yargılarını geleceğe taşıyan, ortak akı, ortak duyuncu, ortak yargıyı... Vb. özünde taşıyan insan olduğunu söylemek olasıdır.

Ozan, ortalama insandan çok daha üstün nitelikleri kendinde barındırır. Ozanda zekice bir kavrayış, üstün bir sezgi ve algılama gücü, sonsuzca bir imgelem, olayları bütünselliği içinde görme, cesurca bir yaklaşım, kokusuz bir davranış, sorumluluk içinde bir yaklaşım, duygularda aşırı bir coşku ve sürekli üretim ve yaratma işlevi bulunur.

Ozanlar toplumu ve doğayı iyi gözlemleyen kişilerdir. Bunlar kişilerin davranış biçimlerinin ve farklılıklarının neden ve niçinlerini sorgulayan ayrıcalıklı insanlardı. Ozan kişiler yaşadıkları çevrede meydana gelen olgu ve olaylara yorum getiren ve ortalama bilinç düzeyleri ve ezber yetileri diğerlerinden ileride olan kişi özelliğini taşıyorlardı.

Ozanlar, aynı zamanda doğaçlamaları ve bellekleri güçlü, söz dağarcıkları

geniş ve sezgisel yetileri iyi olan kişilerdir.

Ozanlar yaşadıkları dönemin en bilge kültür adamı ve önderi olmuşlardır.

Ozanın temel besini söz ve bu sözlerin taşıyıcısı ise bellektir.

Bu nedenle ozanlığı var eden en önemli olgu onun söz kültürüne sahip olması ve ürettiği dizeleri bellekle geleceğe taşımasıdır.

Ozanlar tarihsel süreç içinde farklı görevlerde de bulunmuşlardır.

Ozanlar her şeyden toplumun ileri gelen insanıydı. Toplumda becerikli, zeki, algı gücü üst düzeyde olan, üretken ve akıyla kendisini topluma kabul ettiren insanlar aynı zamanda o topluluğun önderi ve ortak aklını da yansıtan bir kimlik kazanıyorlardı. Bu tür kişiler topluma önderlik yapıyorlardı.

Ozanlar tüm toplumsal olguları, halkın kendilerini savunmak için yaptıkları başkaldırıları egemen olanın aleyhine olacak biçimde hep dile getirdiler.

Halkın sesi, kulağı, gözü oldular. Bundan dolayı da egemen yönetim (Selçuklular, Osmanlılar...) ve bu kesimi destekleyenler Ozanları geveze, boş konuşan, aylak, avare, asalak... Vs. şeklinde değerlendirmişlerdir. Zamanla ozan sözcüğünü kullanmayıp, bu sözcüğün yerine Âşık sözcüğünü kullanır olmuşlardır. Ozanın içeriğini, anlamını değiştirmek; ona yüklenen sıfatların içini boşaltmak amacıyla yapılan bir terciydi bu.

Ozanların gönlü geniş, duyarlılık seviyeleri yüksek ve sezgisel güçleri de üst noktada bulunur. Bundandır ozanların coşkulu olması. Ozan, kaynağına akan bir ırmak gibidir. Kendi özünü ve geldiği kaynağı sürekli kurgular. Tanrı+Evren+İnsan üçlemesinde, kendisinin nerede ve nasıl yer bulduğunu sorgular. Bulduğu toplumun dirimsel ve tinsel değerlerini gözlemler. Olgu ve olaylardan etkilenir ve beynindeki sözcükler bilincine yansır ve bu sözcükler dize olur dış dünyaya akar. Artık bu dizeler ozanın olmaktan çıkar. Bu dizeler ağızdan çıktıktan sonra tüm insanlığa mal olur.

Ozan, haksızlığa, yolsuzluğa, ikircikliğe, düşmanlığa, onursuzluğa ve onca olumsuzluklara karşı isyan eder ve bu tür olumsuzluklara var gücüyle karşı koyar.

Ozan, hatır gönül dinlemez. Sözlerini özgürce ve korkusuzca söyler. Tinsel doyumluluğa ulaşan ozan, coşarak, taşmak ve çağlamak ister. Bir ozan coşkun konumdayken yerinde duramaz, heyecanlıdır, rüzgâr gibi hareketlidir. İşte bu durum onun enerjisini açığa çıkarmaya iter. Ozan bu itici enerjiyle bilincinde ki söz öbeğini dışarı yansıtır.

İnsanlık var olduğu; doğal felaketler ve toplumsal eşitsizlikler devam ettiği sürece ozanların da bu işlevleri devam edecektir.

Yukarıdaki anlatımlardan da yararlanarak ozanlığı şöyle tanımlayabiliriz; ozan; bir toplumun kültürel edinimlerini, özlemlerini, geleneklerini, göreneklerini, acılarını, sevinçlerini, ağrıtlarını, oyunlarını, halaylarını, zenginliklerini, yoksunluklarını, yoksulluklarını, isyanlarını, kızgınlıklarını, kahramanlıklarını, kavgalarını, dramlarını, çaresizliklerini, doğal afetlerini,

kazanımlarını, yitirdiklerini, elemelerini, kederlerini, düşkünlüklerini, sevgilerini, aşklarını, sevdalarını... Vb. çoğunlukla saz eşliğinde dile getiren bilim insanlarıdır. (Süleyman Zaman; Mahzuni Felsefesi; Can Yay. 2003)

Ozan bedel ödemeyi gerektirir.

Ozan, dış dünyanın gerçekliğini yansıtır.

Ozan olaylara nesnel bakar.

Ozanın asıl gıdası halktır.

Ozan olayları toplumsal açıdan ele alır.

Ozan yaşadığı dünyayı gerçek olarak görür ve yaşanan olayları ve olguları akıl ölçeğinden geçirir.

Ozan, soyut kavramları, yaşadığı gerçeklerle ilişkilendirerek aralarında ki bağı kurmaya çalışır.

Ozan, aynı zamanda bedel ödeyen insandır. Ozanların bedel ödemesinin nedeni, egemen anlayışlara, baskıcı yönetimlere, zalimlere, sömürücülere, doymak bilmeyen açgözlülere... karşı oluşlarındandır.

Tüm bu sömürü, savaş, düşmanlık, acı, üzüntü, keder, açlık, yoksulluk ve dünyada var olan eşitsiz gelişme ve özgürlük sorununun yaşanıyor olmasının; etnik ayrışmaların artmasını, cemaat ve tarikat kültürünün gittikçe ivme kazanmasının, kaynakların adilce pay edilmemesinin... v.s temel nedeni doymak bilmeyen ve paylaşım duygusunu yok sayan kapitalizmdir. Bundan kurtuluş yok mudur? İnsanlığın bu cançıl kapitalizmden kurtuluşunun yolu ve yöntemi vardır. Tarihin diyalektiğinin varlaştırdığı karşıtlık içinde çözüm sosyalizmdir. Peki Sosyalizm nedir?

Kısacası, toplumculuktur. Yani bireyin, sermayedarın çıkarını değil; tüm toplumun, tüm halkın, tüm insanlığın çıkarını gözetip ve paylaşımı ilke edinen; kaynakların adil dağılımını sağlayan ve sonuçta insanı temel alan bir toplumsal yapıdır.

Sömürücülerin ortadan kaldırıldığı;

Üretim planlandığı;

Tüketimde adil paylaşımın sağlandığı;

Herkesin üretime katıldığı;

İnsanların gelecek korkusu yaşamadığı;

Doğayı doğru ve bilimsel bir yöntemle kullandığı;

Sağlığın, eğitimin, konaklamanın... vs. ücretsiz olduğu;

Açlığın, yoksulluğu ortadan kaldırıldığı;

Geliştirici, ilerletici, değişimci ve dönüşümcü bir kültürel eğitimin verildiği;

Bilimin ve aklın egemen olduğu;

Dünyasal yaşamın önemsendiği;

Eğitimin üretim için yapıldığı;

Barışın ve güvenin egemen olduğu;

Halkın yönetimde bulunduğu;

Tüm üretici güçlerin ve tüm insan topluluklarının ortak değerlerde birleştiği;

Paylaşımın ve sevginin egemen olduğu;
İnsanların gereksiniminin karşılandığı ve üretimin bir organizasyon içinde yapıldığı;
Kimsenin kimseyi sömürmediği;
Kamu ekonomisini uygulandığı..... bir toplumsal yapıdır sosyalizm.
Şu kavramlara baktığımızda, ozanların sosyalist bir duruş göstermeleri gerekmektedir. Neden? Çünkü sosyalizm tüm bu olumsuzluklara karşı seçeneğe sunan ve sömürücü kapitalizmin ve yok edici emperyalizmin ortadan kalkmasını sağlayacak olan temel toplumsal yapıdır.
Ozanlar, ezilenlerin, sömürülenlerin, horlananların, dışlananların, yoksulların, üretkenlerin, hak arayanların...v.s. sözcüleridirler. Bu anlamda bir ozanın Sosyalist olması onun işlevselliğine uygun düşmektedir.
Zaten yukarıda sözü edilen olumsuz değerlere karşı olmayan bir ozan, halkın ozanı olamaz.
Bu anlamda halkın ozanı Sosyalist Olmalı mıdır?
Çünkü, ozanlar muhalif duruş sergileyen halkın sözcüleridirler. Günümüz dünyasının başat konumda bulunan egemenleri kapitalistlerdir. Egemen olanlarla, egemen olmayanlar arasında ki çatışmada ozanlar, egemen olanlara karşıdır. Ezilenlerin ve sömürülenlerin safında olmalıdırlar. Bu anlamda günümüz dünyasının egemeni kapitalizmin karşıtı, sosyalizmdir. O halde gerçek halk ozanları sosyalist olmalıdırlar.

**TÜM İLERİCİ, DEVRİMCİ, SOSYALİST VE
KOMÜNİST OZANLARA ÇAĞRIMIZDIR**